

Sparbarometern 2013

FM0105

I denna beskrivning redovisas först allmänna och legala uppgifter om undersökningen samt dess syfte och historik. Därefter redovisas undersökningens innehåll och tillförlitlighet samt hur den genomförs och hur man kan ta del av resultaten. Genom att klicka på en rubrik i innehållsförteckningen kommer man direkt till aktuellt avsnitt.

Innehållsförteckning

A	Administrativa uppgifter	2
A.1	Ämnesområde.....	2
A.2	Statistikområde.....	2
A.3	SOS-klassificering.....	2
A.4	Statistikansvarig.....	2
A.5	Statistikproducent.....	2
A.6	Uppgiftsskyldighet.....	3
A.7	Sekretess och regler för behandling av personuppgifter.....	3
A.8	Gallringsföreskrifter.....	3
A.9	EU-reglering.....	3
A.10	Syfte och historik.....	3
A.11	Statistikanvändning.....	4
A.12	Uppläggning och genomförande.....	4
A.13	Internationell rapportering.....	4
A.14	Planerade förändringar i kommande undersökningar.....	4
B	Kvalitetsdeklaration	4
B.0	Inledning.....	4
B.1	Innehåll.....	4
1.1	Statistiska målstorheter.....	4
1.1.1	Objekt och population.....	4
1.1.2	Variabler.....	5
1.1.3	Statistiska mått.....	5
1.1.4	Redovisningsgrupper.....	5
1.1.5	Referenstider.....	5
1.2	Fullständighet.....	6
B.2	Tillförlitlighet.....	6
2.1	Tillförlitlighet totalt.....	6
2.2	Osäkerhetskällor.....	6
2.2.1	Urval.....	6
2.2.2	Ramtäckning.....	6
2.2.3	Mätning.....	6
2.2.4	Svarsbortfall.....	6
2.2.5	Bearbetning.....	6
2.2.6	Modellantaganden.....	7
2.3	Redovisning av osäkerhetsmått.....	7

B.3	Aktualitet	7
3.1	Frekvens	7
3.2	Framställningstid	7
3.3	Punktlighet	7
B.4	Jämförbarhet och sam användbarhet	7
4.1	Jämförbarhet över tiden	7
4.2	Jämförbarhet mellan grupper	7
4.3	Sam användbarhet med annan statistik	8
B.5	Tillgänglighet och förståelighet	8
5.1	Spridningsformer	8
5.2	Presentation	8
5.3	Dokumentation	8
5.4	Tillgång till primärmaterial	8
5.5	Upplysningstjänster	8

A Administrativa uppgifter

A.1 Ämnesområde

Ämnesområde: Finansmarknad

A.2 Statistikområde

Statistikområde: Finansräkenskaper

A.3 SOS-klassificering

Tillhör (SOS) Ja

För undersökningar som ingår i Sveriges officiella statistik gäller särskilda regler när det gäller kvalitet och tillgänglighet, se Förordningen om den officiella statistiken (2001:100)

A.4 Statistikansvarig

Myndighet/organisation: Finansinspektionen
Postadress: Box 7821, 103 97 Stockholm
Besöksadress: Brunnsgatan 3
Kontaktperson: Tove Husell
Telefon: 08-787 80 00
Telefax: 08- 42 13 35
E-post: fornamn.efternamn@fi.se

A.5 Statistikproducent

Myndighet/organisation: Statistiska centralbyrån
Postadress: Box 24 300, 104 51 Stockholm
Besöksadress: Karlavägen 100
Kontaktperson: Mattias Björling

Telefon: 08-506 941 60
Telefax: 08-506 942 96
E-post: fornamn.efternamn@scb.se

A.6 Uppgiftsskyldighet

Uppgiftsskyldighet föreligger inte enligt lagen om den officiella statistiken (SFS 2001: 99). Produkten baseras på uppgifter från flera olika statistiska undersökningar och externt material.

A.7 Sekretess och regler för behandling av personuppgifter

I myndigheternas särskilda verksamhet för framställning av statistik gäller från och med 30 juni 2009 sekretess enligt 24 kap. 8 § offentlighets- och sekretesslagen 2009:400. Före 30 juni 2009 gällde sekretess enligt 9 kap. 4§ Sekretesslagen 1980:100.

A.8 Gallringsföreskrifter

Särskilda gallringsföreskrifter finns ej.

A.9 EU-reglering

Produkten regleras inte av EU.

A.10 Syfte och historik

Sparbarometern är en snabbstatistik av hushållssektorn i Finansräkenskaperna som publicerats sedan 1999. Uppgifterna tas fram på uppdrag av Finansinspektionen och publiceras ungefär sex veckor efter utgången kvartal. Sparbarometern bygger på samma begrepp och definitioner som Finansräkenskaperna, vilka är en del av nationalräkenskapssystemet, som regleras av ESA 95 (EG nr 2223/96). Skillnaden mellan Finansräkenskaperna och Sparbarometern är att i Sparbarometern särredovisas hushåll och hushållens icke-vinstdrivande organisationer. En annan skillnad är att periodiseringar av skatter och sociala avgifter inte ingår i Sparbarometern.

Syftet med Sparbarometern är att ge en snabb kvartalsvis information om utvecklingen av hushållssektorns finansiella sparande och förmögenhet. Det finansiella sparandet, transaktioner, beräknas som förändringen i finansiella tillgångar minus förändringen i skulder under kvartalet. Den finansiella förmögenheten, ställningsvärden, beräknas som summan av utestående finansiella tillgångar minus summan av utestående skulder. Skillnaden mellan ställningsvärdet vid innevarande kvartals slut och föregående kvartals slut består av transaktioner, värdeförändring och eventuella andra volymförändringar. Redovisning sker på olika tillgångs- och skuldslag som synliggör hur hushållen under kvartalet/totalt valt att placera sina finansiella tillgångar och vilka typer av skulder de ådragit sig samt vilka långivarna är.

A.11 Statistikanvändning

Sparbarometern belyser hushållens sparande och förmögenhet. Det är en preliminär beräkning till Finansräkenskaperna som är en del av nationalräkenskapssystemet. Bland användarna märks Finansdepartementet, Riksbanken, Finansinspektionen, Konjunkturinstitutet, banker, ekonomer, forskare och media.

A.12 Uppläggning och genomförande

Sparbarometern är en produkt som huvudsakligen baseras på andra primärstatistikundersökningar, där en av de viktigaste källorna är Finansmarknadsstatistik. Uppgifterna i Finansmarknadsstatistiken innehåller i stor utsträckning information om finansinstitutens motparter som används i Sparbarometern. Som exempel kan nämnas att värdet för hushållens banktillgodohavanden baseras på uppgifter om bankernas skulder till hushållssektorn. Utöver finansmarknadsstatistiken hämtas information från SCB, Riksbankens månadsrapport, Riksgäldskontoret, Finansinspektionen, CSN, Euroclear, OMX, Försäkringsförbundet, Pensionsmyndigheten, Fondbolagens förening, Värderingsdata samt Affärsvärlens generalindex.

A.13 Internationell rapportering

Internationell rapportering förekommer ej.

A.14 Planerade förändringar i kommande undersökningar

Inga planerade förändringar beslutade.

B Kvalitetsdeklaration

B.0 Inledning

Sparbarometern bygger på uppgifter från färdigställd primärstatistik som ofta har andra syften än att tillgodose Sparbarometerns behov vad gäller krav på nedbrytningar av finansiella instrument och institutionella sektorer. Olika antaganden och kalkyler får göras för att få användbarhet vilket kan medföra brister i kvalitén. Sparbarometern är en snabbstatistik så indata kan revideras i efterhand vid de mer definitiva beräkningarna i Finansräkenskaperna.

B.1 Innehåll

1.1 Statistiska målstorheter

För att beräkna hushållens finansiella sparande används uppgifter om transaktioner och för att beräkna deras finansiella förmögenhet används uppgifter om ställningsvärden.

1.1.1 Objekt och population

Populationen är hushåll och hushållens icke-vinstdrivande organisationer med

ekonomisk hemvist i Sverige.

1.1.2 Variabler

I Sparbarometern används en något modifierad indelning av finansiella tillgångar och skulder enligt ESA 95. För de olika finansobjekten redovisas transaktioner och ställningsvärden:

Sedlar, mynt och inlåning	F.2
Sedlar och mynt	F.21
Överförbar inlåning	F.22
Övrig inlåning	F.29
Värdepapper andra än aktier	F.3
Värdepapper andra än aktier, exklusive finansiella derivat	F.33
Kortfristiga (certifikat)	F.331
Långfristiga (obligationer)	F.332
Finansiella derivat	F.34
Lån	F.4
Kortfristiga	F.41
Långfristiga	F.42
Aktier och andra ägarandelar	F.5
Aktier och andra ägarandelar, exkl. fondandelar	F.51
Noterade aktier	F.511
Icke noterade aktier	F.512
Andra ägarandelar	F.513
Fondandelar	F.52
Försäkringstekniska reserver	F.6
Hushållens nettofordran i livförsäkringsreserver och pensionsfonder	F.61
Hushållens nettofordran i livförsäkringsreserver	F.611
Hushållens nettofordran i pensionsfonder	F.612
Förskottbetalning av försäkringspremier och reserver för utestående fordringar	F.62
Obetalda/förutbetalda inkomster och utgifter	F.7
Handelskrediter och förskott	F.71
Övriga	F.79

1.1.3 Statistiska mått

Miljoner kronor.

1.1.4 Redovisningsgrupper

Hushåll och hushållens icke vinstdrivande organisationer, en sektorindelning enligt ESA 95.

1.1.5 Referenstider

Kvartal.

1.2. Fullständighet

Avser att täcka den samlade hushållssektorn inklusive hushållens icke-vinstdrivande organisationer med ekonomisk hemvist i Sverige.

B.2 Tillförlitlighet

2.1 Tillförlitlighet totalt

Beräkningarna av finansiellt sparande för hushållssektorn kan göras från två håll, dels i de reala nationalräkenskaperna och dels i Sparbarometern/Finansräkenskaperna. I de reala räkenskaperna beräknas finansiellt sparande som inkomster minus utgifter. Definitionsmässigt skall reala och finansiella beräkningar ge samma resultat. En jämförelse mellan de olika räkenskapernas beräkning av finansiellt sparande visar dock en varierande överensstämmelse över tiden. Finansräkenskapernas tillförlitlighet beror på tillförlitligheten i den primärstatistik som används och de kompletterande antaganden som görs.

2.2 Osäkerhetskällor

2.2.1 Urval

Sparbarometern baseras på primärstatistik som till största delen är totalundersökningar och utgör tillsynsmaterial för Riksbanken och Finansinspektionen.

2.2.2 Ramtäckning

I huvudsak god täckning mellan ram- och målpopulation, men det finns vissa brister. Täckningsproblem kan förekomma på två sätt: a) Täckningsproblem i de primärstatistiska undersökningarna och b) täckningsproblem inom finansräkenskapssystemet. Sparbarometern saknar uppgifter om vissa delpopulationer som utgör motparter till hushållen, till exempel pensionsstiftelser och andra stiftelser och fonder. Vidare saknas uppgifter om hushållens innehav av onoterade aktier, derivat och skadeförsäkringsreserver.

2.2.3 Mätning

Sparbarometern följer Finansräkenskapernas värderingsregler, vilket innebär att tillgångar och skulder ska marknadsvärderas. I primärstatistiken uppfylls inte alltid kravet på marknadsvärdering utan stundom är utgångspunkten bokförda värden. Utvecklingen går dock mot ökad marknadsvärdering även i bokföringen.

2.2.4 Svarsbortfall

-

2.2.5 Bearbetning

Primärstatistiken granskas först och därefter läses materialet in, till stor del maskinellt men även manuellt, i beräkningsfil. För de olika finansiella instrumenten finns i finansräkenskapssystemet in- och utgående balanser, transaktio-

ner, omvärderingar och omklassificeringar. En rimlighetsbedömning görs av utdata med jämförelser av utfallet i primärstatistiken, börsutvecklingen och en allmän omvärldsbevakning.

2.2.6 Modellantaganden

Sparbarometern använder två modeller för att beräkna transaktioner i noterade aktier eftersom uppgifter om transaktioner i noterade aktier saknas helt och uppgifter om ställningsvärden endast finns halvårsvis. Transaktioner i noterade aktier för andra respektive fjärde kvartalet beräknas utifrån uppgifter om ställningsvärden från Aktieägarstatistiken. Beräkningen för transaktioner görs genom att ta förändringen i hushållens ägande av antal aktier för varje börsnoterat aktiebolag multiplicerat med en genomsnittskurs för respektive aktiebolag. Aktietransaktionerna avser båda andrahandsmarknaden och nettotillskottet på börsen. Nettotillskottet antas vara nyemissioner + nyregistreringar - inlösen - avregistreringar.

För kvartal ett och tre där det inte finns uppgifter från Aktieägarstatistiken används en annan modell för att beräkna ställningsvärden och transaktioner. Här råder större osäkerhet. Ställningsvärden för första respektive tredje kvartalet beräknas utifrån antagandet att hushållen och hushållens icke-vinstdrivande organisationer inte ändrat i sin portfölj av noterade aktier, utan justeras endast med förändringar i börskurs. Modellen för att beräknas transaktioner bygger på antagandet att det finns ett samband mellan börsutvecklingen och transaktioner i noterade aktier och aktiefonder.

2.3 Redovisning av osäkerhetsmått

-

B.3 Aktualitet

3.1 Frekvens

Kvartal.

3.2 Framställningstid

Publicering cirka sex veckor efter kvartalets slut.

3.3 Punktlighet

Publicering sker enligt fastställd plan.

B.4 Jämförbarhet och sam användbarhet

4.1 Jämförbarhet över tiden

I samband med implementeringen av ESA 95 har samtliga tidsserier reviderats bakåt till kvartal ett 1996 så jämförbarheten över tiden anses som god.

4.2 Jämförbarhet mellan grupper

Sparbarometern bygger på samma begrepp och definitioner som Finansräkenskaperna, ESA 95, vilket gör den jämförbar med Finans- och Nationalräkenskaperna.

4.3 Samanvändbarhet med annan statistik

Eftersom Sparbarometern bygger på internationellt föreskrivna begrepp och definitioner, ESA 95, är uppgifterna om hushållssektorn internationellt jämförbara.

B.5 Tillgänglighet och förståelighet

5.1 Spridningsformer

Sparbarometern publiceras på SCB:s hemsida: <http://www.scb.se/FM0105>. Fram till och med tredje kvartalet 2007 publicerades den även på Finansinspektionens hemsida.

5.2 Presentation

För hushållens finansiella förmögenhet finns årsdata från 1980 till 1995 och kvartalsdata från fjärde kvartalet 1996. För hushållens finansiella sparande finns kvartalsdata från fjärde kvartalet 1996.

5.3 Dokumentation

-

5.4 Tillgång till primärmaterial

-

5.5 Upplysningstjänster

För mer information om produkten ta kontakt med:

Stefan Wilkeståhl
08-506 940 43
fornamn.efternamn@scb.se

Johan Wikström
08-506 943 86
fornamn.efternamn@scb.se